

Klassiek product Jadis DPMC phono versterker

Het luxegevoel van de laatste weken duurt nog even voort. De luisterruimte wordt ingenomen door veel Jadis-apparatuur. Goud en edelstaal blinken overal. Of dat goud ieders keuze is, valt te bezien. Het is afhankelijk of geluidsapparatuur voor de status of voor de prestatie wordt gekocht. In de luisterruimte staat de DPMC, de buizen-phonostage met regelbare uitgang.

Wat zijn nou kenmerken van goed analoge geluid? Tijdens bezoeken aan importeurs en shows zijn de analoge prestaties heel verschillend. Toch denkt iedereen over het 'juiste' analoge geluid te beschikken. Sommige systemen klinken erg ruimtelijk, maar meteen ook afstandelijk. Het lijkt een beetje alsof stemmen en instrumenten opgaan in een zee van galm. Het zijn de drijf- en walmsystemen, waarbij alles wat teruggetrokken en dynamisch onderbelicht functioneert. Een andere interpretatie klinkt boven-

natuurlijk warm, met een nadruk op de middenregisters en vaak dynamisch onderbelicht. Nog een variant is een geluid dat ragfijn is en erg dun klinkt. Er is een mooie ruimtelijke afbeelding, maar het lijkt of veel van de ambiance-informatie in de middenregisters afwezig is, net als het gewicht en de omvang van instrumenten. De voorgaande typeringen zijn natuurlijk wat karikaturaal, maar veel analoge systemen zijn daarin best te herkennen. Realistische geluidsreproductie is een afgeleide van de werkelijk-

heid. Dat is in ieder geval nog steeds een belangrijk uitgangspunt van high-end weergave. Om een illusie van realisme te krijgen zijn bepaalde weergave-eigenschappen essentieel. Dynamiek, klank, kracht en snelheid spelen een belangrijke rol. Vertaald naar de weergave van platen betekent dit, dat het hele circuit vanaf de cartridge in staat zou moeten zijn om een groot dynamisch bereik weer te kunnen geven. Dynamische verschillen binnen de soundstage, waarbij de individuele instrumenten gefocuseerd en krachtig worden afgebeeld, zorgt voor een hele realistische afbeelding van de opname. Klank is belangrijk omdat muziekinstrumenten een grondtoon hebben, voorzien van een aantal harmonischen. Met elkaar zorgen die voor de specifieke klank van het instrument. Zo'n set van grondtoon en boven-tonen klinkt vrijwel nooit dun en uitgebeten. In realiteit klinken veel instrumenten

►NEXT

heel 'rijk' en vullen snel de ruimte met hun geluid. Daarbij moeten de vele reflecties opgeteld worden, die het instrument binnen de akoestische omgeving veroorzaakt. Dat is allemaal hoorbaar tijdens een live-concert. Wie na het beluisteren van zo'n gebeurtenis thuis de cd opzet, zal dat meestal als teleurstellend ervaren. Het klinkt dan dun, magertjes en veel minder dynamisch. Een goede multichannel-opname zou hier in het voordeel kunnen zijn, omdat dan veel van de akoestische 'cues', die we tijdens dat live-concert om ons heen ervaren, opnieuw worden weergegeven. Van een plaat weergegeven geluid dat enigszins de realiteit benaderd is dus dynamisch, klinkt tonaal rijk, heeft de goede klank en is snel. Snel wil zeggen dat het beschikbare vermogen binnen

het hele systeem razendsnel gemobiliseerd kan worden om zonder vertraging percussiegeluiden goed weer te kunnen geven. Daarna dient het systeem weer gauw in de 'beginstand' terug te keren, om een nieuw percussiegeluid met dezelfde kwaliteit te kunnen weergeven. Technisch gezien heeft dit o.a. te maken met stijgsnelheden en reservoircapaciteit van versterkers. De klank dient neutraal te zijn en niet overmatig warm. Luister maar eens naar écht slagwerk of een échte saxofoon. Muziekinstrumenten klinken niet overmatig warm en omfloerst. Er is sprake van een scherpe attack (aanslag), veel dynamisch verschil en rijkdom van klank. Veel platen met gitaarmuziek zijn uitstekend geschikt om de eigenschappen van een systeem te kunnen beoordelen. Luister maar naar

Tuck & Patti (Windham Hill 377008-1) of platen van Nils Lofgren. Een live elektrische gitaar vormt uitstekend referentiemateriaal om te beoordelen wat een systeem daarmee doet. Een platenspeler die de werkelijkheid benadert, mag dus best een actueel geluidsbeeld neerzetten dat er behoorlijk inhakt. Sluit je Stratocaster maar eens aan op een Marshall-tower, doe Jimi Hendrix een keer na en kijk of je hifi een vergelijkbaar geluid ophoest.

Jadis DPMC

De DPMC is de all tube phono-voorversterker. Het is een Spartaans ontwerp met een ingang en een geregelde uitgang. Deze voor MM en MC-geschikte versterker heeft vier ECC83-buizen. Wie alleen beschikt over een draaita-

fel kan vanuit de DPMC rechtstreeks eindversterkers aansturen. Andere phono-opties binnen het Jadis programma bestaan uit de ingebouwde platen-spelergevoeligheden in de JP30, JP80 en JP200. Er is ook een phono-prepre (JPP200). Wie andere bronnen heeft zal de DPMC aansluiten op een bestaande voorversterker. Met de uitgangsvolumeregelaar kan dan de aansturing van die voorversterker gematched worden (op maximale uitsturing en minimale ruis). Toch zou het ook handig zijn als de DPMC voorzien wordt van een vaste lijnuitgang. Het verdient aanbeveling om de verbinding tussen een buizenvoorversterker en de eindversterkers kort te

Luisteren

De DPMC heeft, zoals alle Jadis apparaten, een fraaie tonaliteit die harmonisch rijk is en iets aan de warme kant. De DPMC heeft minder 'grondwarmte' dan bijvoorbeeld een DA60. Het is eigenlijk precies goed en doet recht aan de muziek. Wat opvalt is dat de kwaliteit van percussieklanken buitengewoon fraai naar voren komt. Met een realistisch aandoende mix van helderheid, gloed en dynamische kracht staat er een gefocusseerde afbeelding van bekkens, belletjes, gitaaraanslagen en vergelijkbare geluiden. De stage-afbeelding is heel diep en breed. Het bekende 'Yodel2' van het Penguin Café Orchestra

ment dat de kopersectie even uithaalt, is het of er in real time een blok beton wordt gelanceerd. Het is haast dezelfde ervaring als zijnde beluisterbaar tijdens een live-optreden. De kopersectie bestaat uit vijf trompetten, vier trombones en een tweetal saxen (met Herman Schoonderwalt). Zoiets haalt uit met een enorme kracht, snelheid en druk en behoudt dan een stuk harmonische inhoud en grondwarmte. De Manley met de VTL's doen dat op haast realistisch niveau. De DPMC is een streepje gematigder, maar laat nog steeds horen hoe zoiets zou moeten klinken. Als er in een bepaald systeem bij de consument thuis een gebrek aan dynamiek op zou treden, dan ligt dat dus niet aan de DPMC.

Andere opnamen bevestigen de kwaliteiten van de DPMC. Luister maar eens naar 'Kind of Blue' (Miles Davis CBS 32109), 'Cool Struttin' (Sonny Clark Blue Note 1588) of Symphonie 3 met Georg Solti (Beethoven Decca SXL2165).

Conclusie

De Jadis DPMC phono versterker is een klassiek product van deze firma. In de luxe uitvoering weer voorzien van glanzend staal en goud. Deze versterker treft precies de goede klank, heeft een uitstekend laag, voldoende helderheid, dynamisch gedrag en een fraaie stage-afbeelding. Het grote voordeel van veel buizenversterkers is de vrijheid van allerlei bijgeluiden. Geluid klinkt in grote mate ongedwongen, zonder artificialiteit. Het gebruik van de DPMC is natuurlijk niet beperkt tot 'full' Jadis systemen. In allerlei andere combinaties is er ook veel eer aan te behalen.

Tekst en fotografie: Ruud Jonker

PRIJS: DPMC PHONO-VERSTERKER: € 4.500,-

HANSTED AUDIO
TEL: 020-496 5480
E-MAIL: INFO@HANSTEDAUDIO.NL
WWW.HANSTEDAUDIO.NL

▶▶END

houden. Veel van die apparaten leveren in de uitgang niet veel stroom. Een aantal buizenvoorversterkers leveren al een zwakker- en minder strak laagsignaal bij het gebruik van een korte verbinding. Bij langere interlinks wordt dat probleem alleen maar erger.

De DPMC is ingezet in een 'all Jadis' systeem met de DA60 integrated amplifier, de JA50 klasse-A monoblokken en de Orchestra Integrated. In een ander systeem zijn de grote VTL-eindtrappen aangestuurd met als concurrentie de Manley Steelhead phonostage. De draaitafels zijn een SME met Type V-arm, een EMT en een Garrard 301. Alle bekabeling is van Harmonic Technology, Shunyata, Van Medevoort, Transparent, Elco, Belden en Nordost.

(EG Records 2344168) laat tot twee meter afstand geluid horen buiten de linker- en rechter luidsprekers naar de wanden toe. Het laag is diep en strak, maar is een streepje minder strak dan bij sommige solid state phono-versterkers en dan bij de Manley. Dynamisch kan de Jadis erg goed mee. Dynamisch gedrag van een analoog weergavesysteem heeft natuurlijk ook alles te maken met de draaitafel. Bij gelijkblijvende condities is de Manley Steelhead nog nét even dynamischer. Er zijn verschillende platen om dynamisch gedrag mee te beluisteren. Denk bijvoorbeeld aan 'Kansas City Shout' van Count Basie en Joe Turner (Pablo 2310859). Een van de meest uitzinnige dynamische platen is 'Big Band Favourites' van de Skymasters (Philips 830 301-1). Op het mo-